

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 12. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 4. december 2009
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Henrik Brodersen (DF), Helle Sjelle (KF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Klima- og energiminister Lykke Friis (bistået af udenrigsråd Michael Zilmer-Johns)

Punkt 1. Rådsmøde nr. 2984+2985 (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 7.-8. december 2009

Formanden bød velkommen til den nyudnævnte klima- og energiminister, Lykke Friis, og alle ordførerne indledte også deres indlæg med at byde hende velkommen.

Klima- og energiministeren: Tak for de venlige velkomstord.

Jeg forelægger som bekendt udenrigsministermødet den 7.-8. december 2009 på vegne af udenrigsministeren, der er til NATO-udenrigsministermøde.

Alle dagsordenspunkterne forelægges til orientering.

Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009

– *Formandskabets udkast til konklusioner*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 10-11/12-09 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 10-11/12-09 – bilag 2 (udkast til konklusioner)

Udvalgsmødereferater:

EUV alm. del (09) – bilag 116 (side 205, senest behandlet i EUV 13/11-09)

Klima- og energiministeren: Det svenske formandskab vil på mandagens rådsmøde under punktet "Forberedelse af Det Europæiske Råd" præsentere sit udkast til konklusioner for Det Europæiske Råd i Bruxelles den 10.-11. december 2009. Der er tale om et topmøde med mange væsentlige sager på dagsordenen. Det er ligeledes det første topmøde efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten.

Formandskabet sigter mod at begrænse antallet af emner og mod korte, fokuserede konklusioner. Det støtter vi fra dansk side.

Der ventes ikke nogen egentlig substansmæssig drøftelse af de institutionelle spørgsmål. Det kan dog tænkes, at formandskabet vil benytte lejligheden til en kort mere højtidelig markering af, at Lissabontraktaten nu er trådt i kraft.

Derudover vil kommissionsformand Barroso muligvis i en kort orientering til DER komme ind på listen med kommissærkandidater, sammensætningen af porteføljer for den nye Kommission samt ikke mindst processen i Europa-Parlamentet for godkendelse af den samlede Kommission.

Kommissionsformand Barroso offentliggjorde som bekendt listen med kommissærkandidater og porteføljer fredag i sidste uge.

Den danske regering er meget tilfreds med udnævnelsen af Connie Hedegaard som klimakommissær. Der er tale om en vigtig post, som den nye klimakommissær må siges at have den helt rigtige baggrund og kvalifikationer til at varetage. Høringerne af de enkelte kommissærer finder sted i Europa-Parlamentet i uge 2, og det er forventningen, at Kommissionen kan tiltræde den 1. februar 2010.

Det Europæiske Råd vil også notere sig Kommissionens igangsættelse af høringsen om borgerinitiativet.

Et af hovedemnerne på mødet vil blive den økonomiske, finansielle og beskæftigelsesmæssige situation, hvor Det Europæiske Råd vil vurdere den seneste økonomiske og finansielle udvikling og gøre status for den økonomiske genopretning og gennemførelsen af exitstrategier.

Der er i den forbindelse også lagt op til vedtagelse af den samlede tilsynspakke bestående af det europæiske råd for systemisk risiko, ESRB, som man blev overordnet enig om i oktober, samt oprettelsen af tre nye EU-tilsynsorganer – ét for banker, ét for værdipapirer og ét for forsikring og pension – som skal understøtte et stærkere grænseoverskridende samarbejde mellem de nationale finanstilsyn.

Der blev på Økofin i forgårs opnået enighed om de udestående spørgsmål i forhold til de nye tilsynsorganer, og på den baggrund ventes ingen substansdrøftelse om dette emne på Det Europæiske Råd.

Fra dansk side finder vi det vigtigt at styrke og harmonisere tilsynet med de finansielle markeder og virksomheder. Vi støtter oprettelsen af de tre EU-tilsynsorganer og har ønsket en løsning på de udestående spørgsmål. Derfor har vi også tilsluttet os det kompromis, der blev fundet på Økofinmødet.

Et andet væsentligt hovedemne vil blive Stockholm-programmet.

Man vil på Det Europæiske Råd vedtage det kommende 5-årige program for Rådet – retlige og indre anliggender – der vanen tro opkaldes efter formandskabets hovedstad. Stockholm-programmet udstikker en række konkrete initiativer og målsætninger for bl.a. det politi- og strafferetlige område såvel som området for asyl- og indvandringspolitik, som Kommissionen og medlemsstaterne ønsker at arbejde videre med.

Integrationsministeren og justitsministeren har ved tidligere lejlighed redegjort fyldigt for indholdet af Stockholm-programmet, som jeg derfor ikke vil gentage her. Det skal dog nævnes, at Danmark som følge af ikrafttrædelsen af Lissabon-traktaten ikke vil kunne deltage i hovedparten af den konkrete udmøntning i programmet.

Det Europæiske Råd afvikles midt under klimakonferencen, godt 6 dage før stats- og regeringscheferne samles her i København. Klimaforhandlingerne vil derfor være på dagsordenen for Det Europæiske Råd. Det svenske formandskab har taget bestik af forhandlingssituationen og vil bruge rådsmødet til at skabe mest mulig fremdrift i forhandlingerne frem mod klimatopmødet. Fra dansk side vil vi støtte det svenske formandskab i at sikre, at EU fortsat indtager en ledende rolle i de globale klimaforhandlinger.

Det er positivt, at oplægget til Det Europæiske Råds konklusioner anfører, at alle parter fuldt ud må bidrage til, at der opnås en global, samlet og substantiel aftale i København, der vil indeholde alle hovedemner.

Der lægges endvidere op til, at EU byder de seneste udspil velkomne fra en række lande. Samtidig står der, at visse parter endnu ikke har præsenteret bud, der ligger inden for det nødvendige for at overholde 2-graders målet. I den forbindelse ventes Det Europæiske Råd at genbekræfte sit tilsagn om at levere en drivhusgasreduktion på 30 pct. i 2020 som led i en global aftale, hvis andre udviklede lande forpligter sig til tilsvarende emissionsreduktioner, og hvis udviklingslandene yder et passende bidrag i overensstemmelse med deres ansvar og respektive kapaciteter.

Et af de emner, der har afgørende betydning, og som vi fra dansk side har presset på med fra begyndelsen af forhandlingerne om EU's mandat, er spørgsmålet om finansiering af klimaindsatsen i de fattige lande, så der kan skrives til handling med det samme. Formandskabet vil følge op på spørgsmålet om opstartsfinansiering – det vil sige den finansiering der skal stilles til rådighed for udviklingslandenes indsatser i perioden 2010 til 2012, indtil en ny mere omfattende finansieringsarkitektur er på plads.

På Det Europæiske Råds møde i oktober noterede stats- og regeringscheferne sig Kommissionens skøn over det globale behov for offentligt opstartsfinansiering på 5-7 mia. euro til støtte for udviklingslandes klimaindsatser i perioden 2010-2012. EU og dets medlemsstater erklærede sig samtidig villige til at bidrage med deres rimelige andel heraf, idet det også blev understreget, at bidraget vil være betinget af, at andre nøgleaktører giver tilsagn om en sammenlignelig indsats.

Denne første finansiering er afgørende for, at EU kan være med til at sikre succes i København. Det svenske formandskab har opfordret medlemsstaterne til at melde ind, hvad man vil kunne give til en sådan opstartsfinansiering. Regeringen støtter det svenske initiativ og vil være klar til at yde vores konkrete bidrag. Det er forventningen, at et samlet EU-bidrag vil blive udmeldt på Det Europæiske Råd.

Generelt kan jeg tilføje, at regeringen fortsat arbejder målrettet gennem tætte kontakter til centrale parter for at kunne lande en ambitiøs aftale i København.

Vi vender som vanligt tilbage til mødet i Det Europæiske Råd, når statsministeren forelægger selve mødet her i udvalget den. 9. december 2009.

Michael Aastrup Jensen havde en bemærkning vedrørende Stockholm-programmet, som man havde diskuteret indgående med justitsministeren og integrationsministeren på Europaudvalgets seneste møde. Han ville støtte op om den linje, regeringen har lagt i forhold til forhandlingerne om Stockholm-programmet, som reelt sikrer, at det bliver konstruktivt og offensivt – ikke mindst i kampen mod illegal indvandring – men at vi samtidig sikrer, at der bliver mulighed for nationale bestemmelser, hvor vi synes, det er det rigtige.

2. Kommissionens Udvidelsespakke

– *Status drøftelse/Rådskonklusioner*

KOM (2009) 0533

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Klima- og energiministeren: Det er forventningen, at Rådet vil drøfte status for EU's udvidelse på basis af Kommissionens udvidelsespakke. Som led heri har Kommissionen fremlagt en finanspakke for Kroatien med forslag til finansiel allokering til landet efter EU-tiltrædelse. Det er den sædvanlige fremgangsmåde for lande, der nærmer sig afslutningen af forhandlingerne.

Finanspakken baserer sig på de samme principper som ved den forrige udvidelsesrunde og omfatter bl.a. en tiårig indfasningsplan for landbruget og en toårig indfasningsplan for samhørighedspolitikken, landdistriktsudvikling og den europæiske fiskerifond. Der ventes vedtagelse af separate rådskonklusioner om henholdsvis udvidelsespakken og finanspakken.

Rådskonklusionerne om udvidelsespakken ventes at indeholde en opfordring til yderligere reformer i Kroatien og Tyrkiet. Vedrørende Tyrkiet forudses fokus at være på udeståender på menneskerettighedsområdet samt på landets manglende efterlevelse af Ankaraprotokollen. For Kroatiens vedkommende ventes fokus primært at være på reform af den offentlige administration, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet samt fuldt samarbejde med den internationale krigsforbryderdomstol i Haag.

Det er ikke forventningen, at vi i denne omgang vil drøfte Islands medlemskabsansøgning. Det forudses først at blive tilfældet i det nye år. Men jeg vil gerne slå fast, at Danmark er varm fortaler for islandsk EU-medlemskab.

Lone Dybkjær syntes, det var fint, at man hele tiden havde denne sag på dagsordenen. Hun syntes godt, man kunne glæde sig over, at den tyrkiske regering havde fremlagt en erklæring, der understreger, at optagelsesforhandlingerne fortsat står højt på dagsordenen, og at Tyrkiets mål stadig væk er fuldt medlemskab. Det kunne de, der som hun var tilhænger af tyrkisk medlemskab af sikkerhedspolitiske grunde, glæde sig over.

Det er også fint, at det går godt med Kroatien, idet det er vigtigt, at ansøgerlandene kan se, at der sker noget, og at det ikke kun er tom snak.

3. Præsentation af Rådets kommende 18-måneders program

– *Orientering*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Det vestlige Balkan

– *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 116 (side 213 senest behandlet i EUU 13/11-09, punktet var udgået)

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 119, senest behandlet i EUU 23/10-09) (ikke omtalt)

EUU alm. del (09) – bilag 13 (side 1601, behandlet i EUU 11/9-09, vedr. Albanien)

Klima- og energiministeren: Samtidig med behandlingen af udvidelsen vil Rådet vedtage sine årlige rådskonklusioner om Kommissionens fremskridtsrapporter for landene på det vestlige Balkan. Rådet ventes at anerkende de fremskridt, der er sket på det vestlige Balkan, og at bekræfte landenes europæiske perspektiv. Samtidig vil Rådet for hvert enkelt land pege på områder, hvor der er behov for yderligere politiske og økonomiske reformer som led i tilnærmelsen til EU.

I Bosnien giver situationen anledning til bekymring. De ledende politikere fra de tre etniske grupper i de to delenheder, Republika Srpska og Føderationen af bosniakker og kroater, har svært ved at finde frem til en fælles forståelse af landets fremtid og behovet for et velfungerende statsligt system. Landet beror i vidt omfang stadig på støtte fra det internationale samfund via den høje repræsentants kontor. Rådet ventes at opfordre politikerne i Bosnien til at leve op til de nødvendige betingelser for, at kontoret kan lukkes. Det forventes endvidere understreget, at fremskridt i forhold til at iværksætte en forfatningsreform vil være afgørende for den videre tilnærmelse til EU.

Kommissionen anbefaler, at der indledes optagelsesforhandlinger med Makedonien. Det vil hovedparten af Rådet efter alt at dømme være rede til, men navnestriden med Grækenland er endnu ikke løst. Den nye græske regering synes mere indstillet på at gøre fremskridt her, men det er tvivlsomt, om det kan nås inden næste uge. Det er sandsynligt, at rådskonklusionerne udskyder spørgsmålet om indledning af optagelsesforhandlinger til et senere tidspunkt. Ingen har interesse i et græsk veto i denne sag.

Serbien er et af de lande, der har gjort store fremskridt. På hollandsk foranledning blev den stabiliserings- og associeringsaftale, der blev indgået mellem EU og Serbien i april sidste år, suspenderet umiddelbart efter underskrivelsen. Hollænderne har hidtil holdt på, at Beograd skulle samarbejde "fuldt ud" med det internationale krigsforbrydertribunal for det tidligere Jugoslavien i Haag, før aftalen kunne træde i kraft.

Krigsforbrydertribunalets chefanklager har netop i går aflagt sin rapport for FN's sikkerhedsråd, hvori han udtrykker stor tilfredshed med Serbiens samarbejdsvilighed og –indsats. Det kan forhåbentlig medvirke til at få Holland til at acceptere, at aftalen træder i kraft.

Også i Kosovo er udviklingen generelt tilfredsstillende, om end situationen i landet fortsat er skrøbelig. De nyligt afholdte lokalvalg foregik i god ro og orden, og det varsler godt for fremtiden. Disse fremskridt forventes fremhævet, men da fem EU-lande endnu ikke har anerkendt landets selvstændighed, vil rådskonklusionerne naturligvis afspejle dette.

For så vidt angår Albanien og Montenegro – de sidste lande på Vestbalkan – forventes konklusionerne at notere de fremskridt, der er sket i landene. Begge lande har som bekendt søgt om medlemskab, og deres ansøgninger forventes behandlet næste år.

Michael Aastrup Jensen sagde, at når der eksisterer et land, som hedder Makedonien, og som alle kalder Makedonien, må man kunne få grækerne til at forstå, at vi må kalde landet et eller andet, der ikke ligger så langt derfra.

5. Mellemøsten

– Politisk drøftelse/Rådskonklusioner

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 116 (side 227, seneste behandling i EUU 13/11-09)

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 120, behandlet i EUU 23/10-09)

EUU alm. del (08) – bilag 477 (side 1406, behandlet i EUU 12/6-09)

Klima- og energiministeren: Situationen i regionen og mellem parterne er bestemt ikke positiv lige nu. Trods intensivt amerikansk diplomati er der endnu ikke sket tilstrækkelige fremskridt. Obamaadministrationen har fra første dag engageret sig, men har endnu ikke formået at få parterne, Israel og de arabiske lande, til at levere tilstrækkeligt til at genstarte fredsforhandlinger. Israels 10 måneders stop for bosættelser – eksklusiv Østjerusalem – er et første skridt, men der er behov for yderligere skridt fra parterne. Det er bekymrende, hvis parterne ikke udnytter Obamaadministrationens engagement nu, for det varer ikke nødvendigvis ved.

På rådsmødet forventer regeringen, at udenrigsministrene skal drøfte de amerikanske bestræbelser på at relancere fredsforhandlingerne, bosættelsesspørgsmålet i lyset af det israelske udspil om et 10-måneders bosættelsesstop, perspektiverne efter præsident Abbas' annoncering af, at han ikke ønsker at genopstille, samt situationen på jorden, herunder i Gaza og i Østjerusalem.

Hvad EU gør i den nuværende situation må konkret understøtte en hurtig genoptagelse af forhandlingerne. EU må desuden fortsat klart støtte op om den Palæstinensiske Autoritet og Fayyad-regeringen og se på, hvordan vi styrker dem, der vil fredsvejen, ligesom EU må arbejde for forbedret adgang til Gaza. Endelig er det også vigtigt at fastholde fokus på Syriensporet og presse på for øget regionalt samarbejde, hvor det rent faktisk er muligt.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om der var lagt op til, at man kom med en egentlig fordømmelse over for Israel i anledning af det, der foregår i Østjerusalem nu, som var fuldstændigt ødelæggende for fredsprocessen. Hun syntes, EU havde været umådelig tavs, og håbede, at man i hvert fald fuldstændig ville stoppe enhver form for diskussion om at genoptage forhandlingerne om en opgradering af aftalen mellem EU og Israel, så EU ikke fuldstændig mistede troværdighed.

Per Clausen fokuserede også på Østjerusalem, idet han henviste til, at der nu var kommet en EU-rapport, som indeholder en ret kraftig kritik af Israel og også lægger op til nogle handlinger. Han ville godt vide lidt om regeringens holdning hertil. F.eks. står der noget om, at man fra EU's side skal være til stede, når der sker husødelæggelser og nedrivninger, og at man ikke skal mødes med israelske officerer i kontorer, der ligger i Østjerusalem. Så vidt

han havde forstået, ville Sverige som formandskabsland forsøge at komme med et udspil, hvor man lægger op til, at EU skal anerkende, at Østjerusalem skal være hovedstad i en kommende palæstinensisk stat – og dermed lægger op til en deling af Jerusalem – hvilket vil være et vigtigt element i at skabe en varig fred.

Michael Aastrup Jensen pegede på, at vi selvfølgelig skal have åbnet op for Gaza, så nødhjælpen kan komme ind, men vi skal også have demokrati i Gaza. I anledning af det, klima- og energiministeren sagde om, at vi skal støtte op om PA-regeringen, spurgte han, hvad vi egentlig har af værktøjer.

Klima- og energiministeren henviste i svaret til Per Clausen til, at EU's repræsentation i Ramallah i lighed med tidligere år har lavet en faktuel rapport om situationen på jorden og i Østjerusalem, og selv om rapporten er intern og fortrolig, er den lækket til pressen. Hun fremhævede, at ifølge rapporten er det største problem den fortsatte udvidelse af de jødiske bosættelser og det øgede omfang af palæstinensiske huse, der rives ned. Et tredje problem er de fortsatte stramninger af adgangen til Jerusalem fra den øvrige Vestbred. Udviklingen beskrives som dybt bekymrende. På den baggrund ventede klima- og energiministeren, at situationen i Jerusalem ville blive diskuteret på det kommende udenrigsministerrådsmøde.

Per Clausen spurgte, hvordan Danmark stiller sig til et svensk forslag om, at Østjerusalem skal være hovedstad i en palæstinensisk stat.

Udenrigsråd Michael Zilmer-Johns var klar over, at Jerusalem er et af de allervanskeligste spørgsmål at finde en løsning på, inden man kan få den tostatsløsning, som vi ønsker, og som hele det internationale samfund støtter. Han pointerede, at en løsning nødvendigvis må findes mellem de to parter, og at begge skal kunne leve med den. Vi accepterer ikke Israels krav om, at Jerusalem skal være Israels udelte hovedstad. Vi betragter Tel Aviv som hovedstaden i Israel, indtil der findes en løsning, begge parter er tilfredse med.

6. Iran

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 58 (side 124, senest behandlet i EUU 23/10-09)

Klima- og energiministeren: Fra EU's side støttes Obamaadministrationen og EU3+3-kredsen i ønsket om dialog og engagement med Iran i atomsagen. Vejen til samarbejde er stadig åben for Iran. Tager Iran ikke imod den udstrakte hånd, må vi dog være rede til at øge presset.

EU3+3 indledte drøftelser med Iran den 1. oktober. Det er endnu for tidligt at sige, hvordan drøftelserne ender, men på nuværende tidspunkt er det svært at være optimistisk. Iran mangler fortsat at levere på de indgåede aftaler, herunder fastsættelse af et nyt møde med EU3+3.

December måned vil formentlig give anledning til en vurdering af forløbet og Irans vilje til fremdrift. På rådsmødet forventes en første drøftelse blandt de europæiske udenrigsministre heraf, også med henblik på et muligt signal til Iran fra statsledernes møde senere i næste uge. Samtidig forventes også en drøftelse af udviklingen i Iran, herunder menneskerettighedssituationen.

Hvis Iran ikke engagerer sig i reelle forhandlinger med det internationale samfund, vil der komme en diskussion af, hvordan nye sanktioner vil kunne skabe fremdrift i forhandlingssporet. Tiltag vedtaget i FN er førsteprioritet, men regeringen er rede til at støtte EU-sanktioner i et forsøg på at fremme mulighederne i forhandlingssporet og opretholde presset over for Iran.

Michael Aastrup Jensen meldte sig som en af dem, der var skeptisk over for det nuværende regime i Iran, idet han var nervøs for, at man blev ved at snakke og snakke, indtil Iran en dag kunne sige: "Nu har vi bygget et par atombomber." På den baggrund spurgte han, hvornår vi vil gå videre og f.eks. indføre skærpede sanktioner.

Udenrigsråd Michael Zilmer-Johns sagde, at regeringen fuldt ud deler den bekymring, Michael Aastrup Jensen gav udtryk for med hensyn til, at Iran ikke reelt engagerer sig i substantielle forhandlinger om sit atomprogram, således at det internationale samfund kan få sikkerhed for, at der ikke foregår aktiviteter, som har en militær dimension. Det internationale samfund har givet Iran mange generøse tilbud om at få adgang til teknologi og få adgang til beriget uran. Han forventede, at der på rådsmødet ville blive enighed om at øge presset på Iran og gøre det klart, at tålmodigheden er tæt ved at slippe op. Det samme er den i USA.

Lone Dybkjær forstod, at tålmodigheden var ved at slippe op, og spurgte: "Og hvad så?"

Udenrigsråd Michael Zilmer-Johns sagde, at vores holdning er, at hvis der ikke er et reelt samarbejde fra Iran, så er der kun én vej at gå, nemlig skærpede sanktioner over for Iran. Vi vil bestræbe os på at finde sanktioner, som rammer styret, men ikke befolkningen. Men så langt er man ikke endnu. Håbet er, at Iran i 11. time vil besinde sig og gå ind i reelle forhandlinger og leve op til den aftale, der blev indgået om berigelse af uran uden for Iran som et første, tillidsskabende skridt.

7. Afrikas Horn/Somalia

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 116 (side 220, senest behandlet i EUU
13/11-09 – ingen omtale)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

8. Arktiske Region

– Rådskonklusioner

KOM (2008) 0763

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 139 (side 516, senest behandlet i EUU 5/12-08)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

Bjarne Laustsen beskæftigede sig med, om forslaget til rådskonklusioner giver usikkerhed vedrørende den politik angående hvalfangst, som Danmark, Færøerne og Grønland arbejder efter. Han pegede på, at der på side 26 i samlenotatet står: "På meget lang sigt kan det ikke udelukkes, at et øget europæisk engagement i Antarktis på forsknings- og miljøområdet kan få konsekvenser for Grønland." På den baggrund spurgte han, i hvor høj grad regeringen hilser forslaget velkommen.

Han foreslog, at man sørger for, at sagen bliver drøftet grundigt i Grønlandsudvalget, hvor den hører hjemme.

Klima- og energiministeren svarede, at Grønland fra starten har været involveret i at udarbejde et udkast til rådskonklusioner, og selvstyret er tilfreds med udkastet. Hun betegnede det nu foreliggende udkast til rådskonklusioner som positivt, idet hun mente, EU skal involvere sig i det arktiske område på de områder, hvor man kan gøre en forskel, især med hensyn til forskning, miljø og klima. Hun tilføjede, at det er vigtigt for regeringen, at EU's arktiske politikker også for så vidt angår havpattedyr formuleres i en tæt dialog med de arktiske befolkninger. En bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer er et væsentligt element for disse befolkninger, herunder ikke mindst grønlanderne.

Folketinget bestemmer selv, hvilke udvalg der skal se på sagerne.

Lone Dybkjær noterede sig klima- og energiministerens udtalelse om, at grønlanderne er tilfredse med udkastet, men pegede på, at der stadig er problemer med EU's generelle holdning til sælskind.

Bjarne Laustsen mindede om, at Danmark repræsenterer Færøerne og Grønland. Han mente, man skulle bevare det frugtbare samarbejde i Grønlandsudvalget, og delte klima- og energiministerens interesse for de oprindelige folk, men der er masser af mennesker rundt om i verden, der ser anderledes på det.

Klima- og energiministeren kvitterede for det gode samarbejde med Bjarne Laustsen, også når det gælder Grønland og Færøerne. Hun var godt klar over, at der er betydelige grønlandske interesser i den sag.

Udenrigsråd Michael Zilmer-Johns erkendte, at der er punkter, hvor Danmark ikke er enige med Grønland, når det drejer sig om hvalfangst. Det er naturligt for EU at interessere sig for det arktiske område og involvere sig, hvor man kan gøre en positiv forskel. Vi lægger megen vægt på, at der har været opbakning fra hjemmestyret til de rådskonklusioner, der ligger på bordet, og hjemmestyret har naturligvis været nøje involveret i forhandlingerne om det.

9. Det fremtidige forhold EU-OLT

– *Rådskonklusioner*

KOM (2009) 0623

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 28)

KOM (2008) 0383 – bilag 1 (grundnotat af 17/10-08)

KOM (2008) 0383 – bilag 2 (udtalelse fra Grønlandsudvalget af 30/10-08)

KOM (2008) 0383 – bilag 3 (høringssvar fra Folketinget af 5/11-08)

KOM (2008) 0383 – bilag 4 (Kommissionens svar på høringssvar af 12/1-09)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

Lone Dybkjær nævnte, at der i samlenotatet står, at indbyggerne i OLT-landene alle er EU-borgere, og spurgte i den anledning, hvordan det ligger med Grønland, som jo har meldt sig ud af EU.

Bjarne Laustsen mente, man skulle drøfte sagen i Grønlandsudvalget, hvor grønlænderne er med.

Klima- og energiministeren svarede Lone Dybkjær, at eftersom grønlænderne har dansk statsborgerskab, er de juridisk set også automatisk omfattet af reglerne om unionsborgerskab.

Hun sagde til Bjarne Laustsen, at Folketinget selv bestemmer, hvilke udvalg der skal se på sagerne.

10. Irak

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 1 (samlenotat side 31)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 477 (side 1427, senest behandlet i

EUU 12/6-09 – punktet ikke omtalt)

EUU alm. del (08) – bilag 279 (side 793, behandlet i EUU 20/2-09 – punktet ikke omtalt)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Klimaændringer og sikkerhed

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 2 (tillæg til samlenotat side 2)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

Anne Grete Holmsgaard havde lidt svært ved at finde ud af, hvilken rolle Udenrigsministerrådet spillede i forhold til Det Europæiske Råds møde den 10. december. Men da klima- og energiministeren sagde, at man ville sikre, at der kom mest mulig fremdrift, og at EU spiller en ledende rolle, foreslog hun, at Udenrigsministerrådet anbefalede Det Europæiske Råd, at man nu smed de 30 pct. på bordet, dels for at få fremdrift i forhandlingerne, dels i erkendelse af at 20 pct. ikke er 20 pct. Dels mangler vi noget fra første periode, dels kan man købe sig til halvdelen. Hun spurgte, om der i EU var en erkendelse af, at man måske i realiteten er nede på 5-6 pct., når man taler om 20 pct.

Per Clausen syntes ikke, taktikken med at vente på et udspil fra andre lande havde virket, idet USA ikke har leveret nok, når de taler om 4 pct. i 2020. I den situation var det måske godt, hvis EU forsøgte at erobre dagsordenen igen.

Helle Sjelle håbede, EU ville være i stand til at levere, når det gælder finansieringen af klimaindsatsen, idet hun pegede på, at ulandene har meldt ud, at de er skeptiske, og at nogle af dem sågar har truet med at blive væk. Derfor spurgte hun, om man ikke kan konkretisere lidt mere, hvad EU-landene vil gøre for at levere til ulandene, således at de også kan deltage i en kommende klimaaftale, ligesom hun spurgte, hvad Danmark har tænkt sig at gøre for at presse på.

Klima- og energiministeren henviste til, at Det Europæiske Råd siden marts 2007 gentagne gange har erklæret, at man vil levere en reduktion på 30 pct., hvis andre industrialiserede lande giver tilsagn om sammenlignelige forpligtelser, og hvis udviklingslandene yder et passende bidrag i overensstemmelse med deres ansvar og kapaciteter. Regeringen går ind for, at EU leverer 30 pct., idet den lægger vægt på, at EU fastholder den ambitiøse linje. Vi er i 11. time nu, og derfor er det afgørende, at vi opretholder presset. Det eneste rigtige må være, at EU holder fast helt frem til målstregen i København.

Per Clausen blev ikke helt klar over, om klima- og energiministeren syntes, det ville være klogt at komme med et udspil om de 30 pct. nu, eller om vi skal gemme det, til vi når målstregen. Selv mente han, det ville være godt, om EU kom med et udspil nu.

Klima- og energiministeren mente ikke, at de centrale parter havde spillet så ambitiøst ud endnu, at Kommissionen kunne tage presset af de andre ved at forpligte EU til de 30 pct. nu.

12. Nybeskikkelse af Regionsudvalget for perioden 2010-2015

- *Sagen er ikke på rådsmødet den 7.-8. december 2009, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 2 (tillæg til samlenotat side 5)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Kommissionens mandat med henblik på forhandling af en samarbejdsaftale om anvendelse af atomenergi til fredelige formål mellem Euratom og Rusland

- *Sagen er ikke på rådsmødet den 7.-8. december 2009, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

14. EU som global aktør

- *Politisk drøftelse/(Evt.) Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2984+2985 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Klima- og energiministeren nævnte ikke dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2983 (transport, telekommunikation og energi – energidelen) den 7. december 2009

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - "Investeringsplanen i udviklingen af teknologi med lav CO₂-udledning (SET-planen)"

– *Politisk drøftelse*

KOM (2009) 0519

Rådsmøde 2983 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

KOM (2007) 0723 – bilag 1 (grundnotat af 28/1-08)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 164 (side 475, senest behandlet i EEU 22/2-09)

Rådsmøde 2835 – bilag 4 (behandlet i Statsministeriet 23/11-07 (pga. valg) forud for rådsmøde (transport, tele og energi) 3/12-07)

Klima- og energiministeren: SET-planen – planen for fremme af Strategiske Energi Teknologier – er en plan, der fortsat skal udvikles, og meddelelsen om finansiering af investeringer i lav-CO₂-teknologier er et positivt første skridt på vejen til at realisere de langsigtede planer.

Danmark har en førende stilling inden for flere af de teknologier, der nævnes i meddelelsen, f.eks. vindkraft, bioenergi, brint og brændselsceller. Det gør, at Danmark har en særlig interesse i at påvirke standarden for den kommende udvikling og dermed øge effekten for danske interesser i EU og globalt.

Endvidere vil vi i det videre forløb arbejde bredt og ambitiøst indenfor alle relevante teknologiområder for at sikre de bedst mulige betingelser for dansk deltagelse i de europæiske industriinitiativer.

Per Clausen havde foretrukket, at man i stedet for havde snakket om vedvarende energi eller bæredygtig energi, men vidste godt, at man talte om teknologi med lav CO₂-udledning, fordi man ville have CO₂-oplagring og atomkraft med. Han spurgte, hvad fordelingsnøglen er, idet nogle af høringssvarene talte om, at man ville bruge 3/4 af pengene til atomkraft.

Klima- og energiministeren sagde, at der ikke var vedtaget nogen fordelingsnøgle. Det er det, der skal forhandles om nu. Fra dansk side arbejder vi for, at relevante teknologier, som endnu ikke er inkluderet i strategien, bør inddrages, f.eks. energieffektivisering, geotermisk energi og bølgeenergi.

2. Energieffektivitet:

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningsers energimæssige ydeevne (omarbejdning) "Bygningsdirektivet"

– *Orientering ved formandskabet om status*

KOM (2008) 0780

Rådsmøde 2983 – bilag 1 (samlenotat side 8)

KOM (2008) 0780 – bilag 2 (grundnotat af 25/2-09)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 56 (side 21 FO, forhandlingsoplæg forelagt 9/10-09)

EUU alm. del (08) – bilag 476 (side 1379, behandlet i EUU 4/6-09)

Klima- og energiministeren: Som bekendt forelagde min forgænger forslagene til henholdsvis omarbejdet bygningsdirektiv og omarbejdet mærkningsdirektiv samt forordningen om indberetning af infrastrukturinvesteringer med henblik på forhandlingsoplæg den 9. oktober i år. Der er nu opnået enighed i trialogforhandlingerne om forslagene vedrørende bygninger og produktmærkning.

Dermed er den omfattende energieffektivitetspakke under den anden strategiske energireddegørelse ved at være lukket. Det har fra starten været det svenske formandskabs ambition, da det er et godt signal, EU dermed sender på åbningsdagen for COP15.

Endelig vedtagelse forventes at ske i form af A-punktsvedtagelser på et senere tidspunkt. På energirådsmødet vil formandskabet præsentere resultatet, og der forventes herefter kun kommentarer fra enkelte delegationer.

Som alle de tilstedeværende kan bekræfte, har forhandlingerne vedrørende det omarbejdede bygningsdirektiv været vanskelige, og regeringen har arbejdet hårdt for at bevare et så højt ambitionsniveau som muligt.

Vi er landet på et godt kompromis, som vil sikre store energibesparelser i bygningssektoren og øget brug af vedvarende energi.

Det har hele tiden været regeringens målsætning, at ændringen af direktivet skulle have en reel effekt og ikke kun en symbolsk værdi. Det synes jeg langt hen ad vejen, vi har opnået. Der er gode danske fingeraftryk, som bl.a. har sikret at der sættes minimumskrav til komponenter, der bruges i forbindelse med mindre renoveringer.

Fra dansk side er det under forhandlingerne lykkedes at få adresseret spørgsmålet om forholdet mellem eco-designdirektivet og bygningsdirektivet. Der er blevet indarbejdet en formulering i direktivet, der understreger, at det f.eks. på baggrund af klimatiske forhold er muligt for medlemsstaterne at sætte skrapere krav til produkter, som installeres eller bygges ind i bygninger. Det kan f.eks. være kedler eller vinduer.

12. Europaudvalgsmøde 4/12-09

Som vi også var inde på under det forrige punkt, er Lissabontraktaten nu trådt i kraft. Som led i overgangen til Lissabontraktaten vil det blive fastlagt i en særskilt aftale, hvilket hjemmelsgrundlag der skal gælde for det omarbejdede bygningsdirektiv.

Fra regeringens side lægger vi i de afsluttende forhandlinger afgørende vægt på, at direktivet forbliver et minimumsdirektiv, og det er også regeringens klare opfattelse, at det vil blive det endelige resultat. Det lægger vi altså afgørende vægt på.

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede vareoplysninger (omarbejdning) "Energimærkningsdirektivet"

– *Orientering ved formandskabet om status*

KOM (2008) 0778

Rådsmøde 2983 – bilag 1 (samlenotat side 29)

KOM (2008) 0778 – bilag 2 (grundnotat af 30/1-09)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 56 (side 24 FO, forhandlingsoplæg forelagt 9/10-09)

EUU alm. del (08) – bilag 476 (side 1379, behandlet i EUU 4/6-09)

Klima- og energiministeren: Også med hensyn til omarbejdningen af mærkningsdirektivet er der grund til at være tilfreds. Det er lykkedes at finde et kompromis, der sikrer, at mærket udformes, så det fortsat vil være muligt at kommunikere klart og tydeligt til forbrugerne, at de bør købe de mest energieffektive produkter. Konkret vil A-G skalaen fremover kunne suppleres med tre klasser A+, A++ og A+++ . Der vil være mulighed for en reskalering af skalaen, når en "betydelig" del af produkterne på markedet ligger i de to øverste klasser, og når der kan opnås besparelser ved at opdele skalaen yderligere.

Samtidig sikres en smidig udvikling af energimærkningsystemet. Direktivet udvides nu til at omfatte energirelaterede produkter, og bestemmelserne vedrørende kontrol og håndhævelse bliver skærpet.

Endelig kan det nævnes, at annoncører nu skal oplyse om energiklassen i reklamer, der nævner noget om enten produktets pris eller energiniveau.

c) Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om mærkning af dæk med brændstofeffektivitet og andre vigtige parametre

– *Orientering ved formandskabet om status*

KOM (2008) 0779

Rådsmøde 2983 – bilag 2 (samlenotat side 1)

KOM (2008) 0779 – bilag 2 (grundnotat af 17/3-09)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 476 (side 1373 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/6-09)

Klima- og energiministeren: Det sidste element i energieffektivitetspakken er forordningen om mærkning af dæk, som hører under transportministerens ressort, så vi kommer vidt omkring i dag. Forslaget er allerede vedtaget af både Rådet og Europa-Parlamentet, men det svenske formandskab har valgt at sætte sagen på dagsordenen til orientering sammen med de bygningsdirektivet og energimærkningsdirektivet.

Formålet med forordningen om mærkning af dæk er at fremme markedet for brændstofbesparende dæk, som transportministeren har redegjort for i Europaudvalget i forbindelse med forhandlingsmandatet den 4. juni 2009, og som er beskrevet i det opdaterede samlenotat, der er oversendt til udvalget.

3. Forsyningssikkerhed:

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningssikkerheden

– *Statusrapport*

KOM (2009) 0363

Rådsmøde 2983 – bilag 1 (samlenotat side 39)

KOM (2009) 0363 – bilag 2 (grundnotat af 21/8-09)

Klima- og energiministeren: Nu kommer vi til storpolitik. Der er gennemført en første læsning i energigruppen af forordningen, og formandskabet har forud for rådsmødet fremlagt en fremskridtsrapport, som vil danne grundlag for en politisk drøftelse.

Alle medlemslandene har overordnet set tilkendegivet en positiv holdning til forslaget. Der er enighed om, at der i lyset af gaskrisen i januar 2009 er behov for en ændring af det eksisterende direktiv om gasforsyningssikkerhed.

Fra dansk side lægger vi afgørende vægt på, at medlemslandenes opfyldelse af den såkaldte N-1 infrastruktur udføres på en sådan måde, at det ikke medfører unødige meromkostninger for landets gasforbrugere – dvs. meromkostninger som ikke afspejles i en reel forbedring af forsyningssikkerheden. Regeringen er derfor tilfreds med, at Kommissionen virker til at være lydhør over for de danske problemer. Forordningens tekst bør vedrøre afbrydelse af rørledninger og ikke bortfald af national produktion.

Vi lægger desuden vægt på, at definitionen af såkaldte beskyttede kunder – dvs. kunder som skal have højeste prioritet i en krisesituation – bliver tilstrækkelig bred. Med en meget høj fjernvarmedækning i Danmark er det vigtigt, at fjernvarmewærker fortsat kan være beskyttede kunder, fordi mange værker ikke har alternative forsyningsformer for primærenergi i tilfælde af forsyningssvigt.

Per Clausen forstod godt, at gasforsyningssikkerhed er vigtigt i en situation, hvor Rusland er i færd med at etablere en gasledning, som giver dem mulighed for at lede gassen udenom deres nærmeste naboer, men han havde svært ved at forstå fornuften i, at vi i Danmark skulle begynde at udbygge gasforsyningen, fordi man kan risikere at få nogle leveringsproblemer i andre lande. Han var med på, at det tager år at blive uafhængige af gasforsyning udefra, men det er vel strategien.

Klima- og energiministeren sagde, at strategien er, at vi skal prøve at blive fri af fossilt brændsel. Det kommer der en analyse af.

Per Clausen sagde, at det var han godt klar over. Det er bare vigtigt, at man ikke binder sig til nogle aftaler i EU, som gør, at vi skal gøre noget, som ikke er hensigtsmæssigt i forhold til den langsigtede strategi. Han mente, uenigheden mellem ham og regeringen går mere på tempo end på ambitionsniveau.

12. Europaudvalgsmøde 4/12-09

Klima- og energiministeren erklærede sig enig i Per Clausens betragtning.

b) Forslag til Rådets forordning om indberetning til Kommissionen om investeringsprojekter i energiinfrastruktur i Det Europæiske Fællesskab og om ophævelse af forordning (EF) nr. 736/96 "Infrastrukturforordningen"

– *Statusrapport*

KOM (2009) 0361

Rådsmøde 2983 – bilag 1 (samlenotat side 49)

KOM (2009) 0361 – bilag 1 (grundnotat af 21/8-09)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 56 (side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/10-09)

Klima- og energiministeren: Forslaget til forordning om notifikation af infrastrukturinvesteringer er fortsat ikke blevet behandlet på arbejdsgruppeniveau. På et møde den 10. november gav Kommissionen en kort præsentation af forslaget. Det er navnlig ønsket om at undgå dobbelt indberetning og unødvendige administrative byrder, der optager medlemslandene.

Regeringen er fortsat positivt indstillet til forslaget. Vi arbejder for, at der sker en faktisk lettelse af den administrative byrde, og at grænseværdien for indberetningspligtige elprodukter harmoniseres til 100 MW uanset teknologi, samt at der leveres akkumulerede data for nye anlæg inden for relevante geografisk afgrænsede områder.

4. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 af 13. juli 2009 om et program til støtte for den økonomiske genopretning i form af fællesskabsstøtte til projekter på energiområdet

– *Orientering fra Kommissionen*

Rådsmøde 2983 – bilag 1 (samlenotat side 55)

EU-note (08) – E 21 (notat om møde i Det Europæiske Råd 11-12/12-08)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 262 (side 753 FO, forhandlingsoplæg forelagt 17/2-09)

EUU alm. del (08) – bilag 138 (side 428, behandlet i EUU 28/11-08)

Klima- og energiministeren: Forordningen om genopretningsplanen er på dagsordenen med henblik på en mundtlig orientering om status fra Kommissionen om evalueringen af de enkelte projektansøgninger og udveksling af synspunkter.

Beslutningerne om projekterne under genopretningsplanen er p.t. i intern procedure i Kommissionen efter at have været i høring i Europa-Parlamentet. Processen forventes afsluttet lige før rådsmødet eller meget tæt på det. Herefter vil der kunne træffes endelig beslutning, og de første aftaler om støtte kan indgås. Jeg kan fortælle, at der foreligger oplysninger om Kommissionens vurdering af offshore vindprojekterne. Her er projekterne med dansk deltagelse, nemlig Kriegers Flak og Cobra-kablet, kommet meget flot ud med den højeste vurdering inden for deres respektive kategorier. På rådsmødet vil Kommissionen kunne orientere om Parlamentets holdning og forhåbentlig om Kommissionens endelige beslutning.

5. Internationale forbindelser på energiområdet:

a) Status over gasforbindelserne mellem Ukraine og Den Russiske Føderation

- *Orientering fra Kommissionen og Formandskabet*
Rådsmøde 2983 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

b) Traktaten om oprettelse af Energifællesskabet

- *Orientering fra Kommissionen og Formandskabet*
Rådsmøde 2983 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

c) Andre internationale begivenheder

- *Orientering fra Kommissionen og Formandskabet*
Rådsmøde 2983 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

d) Det østlige partnerskab

- *Orientering fra Kommissionen og Formandskabet*
Rådsmøde 2983 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

e) Energirådet EU-USA

- *Orientering fra Kommissionen og Formandskabet*
Rådsmøde 2983 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Klima- og energiministeren: Under punktet "internationale energirelationer" vil formandskabet og Kommissionen give en orientering om udviklingen vedrørende de vigtigste sager. Det gælder f.eks. gasrelationerne mellem Ukraine og Rusland og det nyoprettede EU-USA energiråd. Der er ikke lagt op til nogen debat.